

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 23.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Figyelem!

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli. Minden helyesen megoldott feladat egy pontot ér. Plusz pont és fél pont nem adható.

Olvasott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
F	H	C	L	I	G	D	B	E

Compito 2

Elérhető pontszám: 12

Az alább felsorolt válaszlehetőségek közül bármelyik elfogadható az adott sorszámon belül.

10. assegnazione (per sorteggio) alle contrade / sei prove
11. assegnazione (per sorteggio) alle contrade / sei prove
12. campanone / (squillo di) trombe / (rullio di) tamburi / (scoppio del) petardo
13. campanone / (squillo di) trombe / (rullio di) tamburi / (scoppio del) petardo
14. campanone / (squillo di) trombe / (rullio di) tamburi / (scoppio del) petardo
15. campanone / (squillo di) trombe / (rullio di) tamburi / (scoppio del) petardo
16. frustino (di bue)
17. entra di rincorsa / entra quando lo ritiene opportuno / decide il momento della partenza
18. tre giri di pista (circa mille metri)
19. il Palio
20. (migliaia di) contradaioi / il cavallo vittorioso
21. (migliaia di) contradaioi / il cavallo vittorioso

Compito 3

Elérhető pontszám: 9

	Vero	Falso
22.		X
23.		X
24.	X	
25.		X
26.	X	
27.		X
28.		X
29.	X	
30.	X	

Nyelvhelyesség

Compito 1

Elérhető pontszám: 6

1. faccia
2. trasferirsi
3. sarà
4. Ci vada
5. torni
6. ha venduto

Compito 2

Elérhető pontszám: 6

7. Era
8. saliva
9. trovò
10. si fece
11. si tirò
12. ricaddero

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

13. C / D
14. B
15. A
16. B
17. C
18. A
19. D
20. C

Compito 4

Elérhető pontszám: 10

Minden helyesen megoldott elem egy pontot ér. El kell fogadni, ha a vizsgázó csak az átalakított elemeket (ld. **vastag betűvel**) írta le.

- 21-25.** Lui ha detto che **gli sarebbe piaciuto** che (ci) fosse stata lì / là anche lei.
26-27. L'uomo le ha chiesto se **si fosse / era offesa**.
28-30. Lei ha risposto che **bastava** che non **le telefonasse** più.

Hallott szöveg értése

Compito 1

Elérhető pontszám: 8

A kulcsban megadott válaszokon kívül minden olyan válasz elfogadható, amely a kérdéssel és a hallott szöveg tartalmával összhangban van.

1. mercato
2. giochi di carte
3. la loro bravura / che sono bravi
4. rendimento lavorativo / lavoro
5. (un')azienda di assicurazioni
6. la voglia di lavorare / la produttività / la soddisfazione sul lavoro
7. dalle 10/dieci di sera alle 6/sei di mattina / dalle 22 alle 6.00
8. giocare troppo/per lunghi periodi di tempo / a lungo

A hangkazettán hallható szöveg:

Tre notizie sui videogiochi

Prima notizia: Donne e videogiochi

Un sondaggio dimostra che il 39 per cento degli americani che giocano in rete sono donne. Sta di fatto che lo stereotipo che giudica il gioco come una cosa da uomini non esiste quasi più, mentre stanno aumentando sempre di più le comunità di games on-line esclusivi per sole donne. Il numero crescente di "giocatrici" è dovuto anche a un cambiamento di mercato che ora fornisce anche titoli con narrazioni complesse e con personaggi accattivanti anche per l'universo femminile. Una differenza tra i due mondi comunque rimane: mentre gli uomini prediligono i giochi di azione e combattimento, quelli di ambientazione sportiva e simulazione di guida, le donne preferirebbero i giochi di logica e pazienza, come quiz, puzzle e giochi di carte. Quasi a dire che, come succede nella vita reale, le donne sono "votate" alle situazioni complesse e amano riuscire a risolvere un problema in vari modi; gli uomini, invece, hanno obiettivi più concreti: raggiungere un punteggio elevato per dimostrare a tutti la loro bravura.

(pausa)

Seconda notizia: Chi non gioca, non piglia pesci

Se venissero confermati i primi risultati delle ricerche riguardo agli effetti dei videogiochi sul rendimento lavorativo, potrebbero essere i vostri stessi capi a "costringervi" a giocare. Sì, perché poter rilassarsi con un gioco semplice, è la cura migliore per aumentare produttività e soddisfazione sul lavoro e addirittura diminuire l'assenteismo.

Lo studio si è svolto in un'azienda di assicurazioni dove 60 dipendenti sono stati divisi in 5 gruppi, alcuni con il permesso di giocare per un'ora al giorno ad un videogioco, altri con il divieto assoluto di distrazioni durante le ore di lavoro. Questi ultimi sarebbero risultati frustrati e poco produttivi, mentre chi poteva sfidare il computer in giochi strategici e di abilità, sentiva aumentare la voglia di lavorare. Il responsabile della ricerca paragona i giochi alla pausa caffè, rito ormai irrinunciabile di ogni ufficio: niente caffeina però, ma uguale distrazione dallo stress e in più una sfida sempre aperta con se stessi e con gli altri.

(pausa)

Terza notizia: Videogiochi online? Sì, ma non di notte

Il governo della Thailandia ha disposto che, a partire dal 15 luglio, i grandi computer che organizzano le comunità di giocatori online, rimangano chiusi dalle 10 di sera alle 6 di mattina, per impedire che i ragazzi che si iscrivono a questi giochi divengano letteralmente assuefatti. In particolare il bersaglio sarebbe un gioco online proveniente dalla Corea che ha visto l'iscrizione di oltre 600.000 ragazzi. Il ministro della tecnologia delle comunicazioni ha spiegato che il gioco in sé non è particolarmente violento, ma la chiusura dei server impedisce ai ragazzi di giocare per lunghi periodi di tempo. L'efficacia del “coprifuoco del gioco” sarà valutata il 30 settembre, e se sarà giudicato opportuno potrà continuare. Altrimenti saranno prese in considerazione altre misure per impedire ai ragazzi di giocare troppo.

(www.focus.it)

Compito 2

Elérhető pontszám: 8

	vero	falso
9.		X
10.		X
11.	X	
12.		X
13.	X	
14.	X	
15.		X
16.		X

A hangkazettán hallható szöveg:

La storia del Carnevale italiano

Il Carnevale è un periodo difficile da interpretare. Di certo è un periodo magico di baldoria, durante il quale ci si dimentica dei problemi che la vita ogni giorno propone.

Esso è un intervallo che nel calendario liturgico-cristiano si colloca tra l'Epifania e la Quaresima. Riguardo all'etimologia della parola, l'ipotesi più attendibile ricollega “Carnevale” al latino “carnem levare”, cioè alla prescrizione ecclesiastica della rinuncia al consumo della carne. Paradossalmente, quindi, trarrebbe il nome dal suo opposto giacché il periodo di Carnevale è caratterizzato proprio dal godimento eccettuato o addirittura sregolato dei beni materiali. Le origini del Carnevale sembrano collocarsi lontane nel tempo: gli studiosi, unanimemente, fanno risalire la nascita del Carnevale ai Saturnali latini. In quei giorni i romani nel celebrare l'anniversario della costruzione del Tempio dedicato al dio Saturno, si riversavano nelle strade cantando ed osannando il padre degli Dei.

<http://www.carnevale.ivrea.it/> Durante quei festeggiamenti veniva praticato il capovolgimento dei rapporti gerarchici ed in genere delle norme costituite della società, sicché i plebei potevano confondersi con i nobili e viceversa grazie ad un travestimento. Più tardi venne introdotto l'uso delle maschere, preso in prestito dai Bacchanali, festeggiamenti in onore di Bacco. Presumibilmente con lo scopo di non essere riconosciuti durante le pratiche licenziose festaiole. Il Cristianesimo fece ordine nel complicato panorama delle festività. Fu così che i Saturnali divennero Carnevale.

(pausa)

<http://www.carnevalediputignano.it/>Nel Medioevo esso subì una trasformazione per effetto probabilmente della tradizione pietistica e della diffusa pratica mistica. La Manifestazione divenne fondamentalmente un rito di purificazione. Questo senza però perdere il momento trasgressivo di abbandono ai piaceri materiali. Oggi, dopo alterne vicende di gloria e decadenza, le manifestazioni carnevalesche hanno ripreso con forte vigore. Per un certo aspetto, ed in molti casi, esse sono il frutto di un sincero recupero di tradizioni popolari, da lungo tempo dimenticate, spesso volutamente dimenticate, quasi mai condivise dall'autorità religiosa.

<http://www.viareggio.ilcarnevale.com/>Per un altro aspetto diventa il volano per iniziative turistiche e di valorizzazione di aree geografiche trascurate.

Le manifestazioni durante il periodo di Carnevale permettono di fare, a grandi linee, una classificazione in tre grandi gruppi:

- a) Sfilate di carri allegorici
- b) Pantomime storiche
- c) Antichi riti propiziatori

Il fascino di ognuna di esse è indiscutibile.

È interessante la quasi assoluta mancanza di grandi manifestazioni nelle grandi città, con esclusione di Venezia, è la provincia italiana che approfitta dell'evento per affermare prepotentemente la propria identità culturale, del tutto diversa dalla cultura urbana.

(www.italica.rai.it/index.php)

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

	Vero	Falso
17.		X
18.		X
19.	X	
20.		X
21.		X
22.	X	
23.		X
24.	X	

A hangkazettán hallható szöveg:

Una giornata senza fumo

Quello del fumo e dei suoi pericoli è un tema ricorrente, che molti trattano in modo terroristico, inducendo i fumatori a insistere nelle loro abitudini quasi per ripicca. Ognuno rimane comunque libero di fare le proprie scelte, fermo restando che la scienza prosegue negli studi e ha il dovere di segnalare i pericoli che il fumo comporta.

Proprio per sensibilizzare l'opinione pubblica, è stata istituita la Giornata mondiale senza tabacco, che quest'anno sarà celebrata in tutto il mondo il 31 maggio, dedicata al tema "Sport e arti senza tabacco". Per l'occasione, il nostro Istituto presenterà una serie di ricerche

realizzate su campioni significativi della popolazione, in particolare ragazzi in età scolare e insegnanti di scuole di ogni ordine e grado.

Secondo i dati raccolti, emerge nei ragazzi una preoccupante percentuale di fumatori: tra le ragazze fuma il 26 per cento delle intervistate. Tra i maschi la percentuale è leggermente inferiore (23 per cento).

(pausa)

Quanto al corpo insegnanti, l'87 per cento è concorde sul fatto che la categoria rappresenta un modello di comportamento per i ragazzi e che il fumo nella scuola dovrebbe essere vietato per legge. Il 78 per cento crede che gli insegnanti debbano educare contro il fumo, anche se lamenta una carenza di conoscenze per poter impostare un'azione di educazione efficace. Ma quanto fumano i professori italiani? Quasi il 30 per cento è fumatore e i maschi fumano più delle femmine. Il 67 per cento degli insegnanti fumatori dichiara di fumare anche a scuola, sebbene non in classe, mentre il 18 per cento ammette di farlo anche di fronte ai ragazzi durante le lezioni.

(Gioia, maggio 1996)

Átváltási útmutató a hallott szöveg értése feladathoz

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	3 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	12 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4–3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 100-130 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A szöveg terjedelme 150 szó fölött vagy 80 szó alatt van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 200 szó fölött vagy 60 szó alatt van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el az 50 szót.

Szókincs, kifejezőmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5 pont
Szövegalkotás	2 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	18 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, második feladat)

Tartalom és szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg terjedelme 200-270 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többi csak részben. A szöveg terjedelme 300 szó fölött vagy 180 szó alatt van.	A vizsgázó részben megvalósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 320 szó fölött vagy 150 szó alatt van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezés mód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak-tani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.